

Hantering av data från folkhälsoenkäter

Enligt regeringsuppdraget ska redovisningen i möjligaste mån bygga på indikatorer och resultat från den nationella folkhälsoenkäten HLV, men även på andra datakällor.

Det nationella urvalet från HLV är inte tillräckligt stort för att redovisas på kommunnivå, och därför används de kompletterande urval som kommuner och landsting beställer och finansierar på egen hand. Dessa tilläggsurval görs dock inte varje år, och de varierar dessutom i storlek mellan landstingen vilket medför att nedbrytningen av data blir komplex. Vid redovisning på kommunnivå bedöms dock nyttan med tilläggsurvalen väga tyngre än de problem det innebär att använda dem. Vissa kommuner deltar dock endast med väldigt små tilläggsurval eller saknar helt sådana. Detta gäller främst kommuner där man har regionala folkhälsoenkäter. För att få med så många kommuner som möjligt i redovisningen används även data från sådana regionala folkhälsoenkäter, om frågorna är identiska eller bedöms som likvärdiga samt om data finns tillgänglig inom mätperioden 2011-2014.

I presentationerna har dessa kommuner märkts ut för att visa att dataunderlaget kommer från en annan källa än HLV. Mätningarna skiljer sig på flera sätt utöver frågekonstruktionen, i projektet har inte någon analys av övriga jämförelsestörande faktorer gjorts, såsom skillnader i ordning av frågor och svarsalternativ i enkäten eller skillnader i mätperioder och åldersavgränsningar. Därför är jämförelserna i första hand begränsade till varje undersökning för sig.

För jämförelserna på landstingsnivå används enbart det nationella urvalet. Här är underlaget tillräckligt stort och behöver inte kompletteras med data från tilläggsurval eller regionala enkäter, vilket bidrar till att göra siffrorna mer jämförbara. Därför kan uppgifter som används i regionala sammanställningar, skilja sig från de som förekommer i rapporten. Regionalt kan man ha bredare och bättre underlag som med fördel används för nedbrytningar, analyser eller punktskattningar.

I samband med kommun- och landstingsjämförelserna används medelvärden som är beräknade för fyra årsperioder för att få ett tillräckligt underlag. För de regionala enkäterna används ett år i perioden eftersom dessa undersökningar inte genomförs lika frekvent. Data från folkhälsoenkäter redovisas i rapporten utan åldersstandardisering, eftersom den standardisering som tidigare använts kan påverka enskilda värden så att de blir missvisande.

Det överensstämmer också med Folkhälsomyndighetens löpande redovisning av resultaten från HLV. För att stödja tolkningen av hur ålder kan inverka på utfallet redovisas därför för samtliga indikatorer från HLV en uppdelning på ett antal olika åldersgrupper. I rapporten har även en gräns om minst 100 svarande på enkäten valts för att redovisa data. Det överensstämmer med redovisningen av HLV hos Folkhälsomyndigheten. För andra indikatorer med annan datakälla har andra bedömningar gjorts. En anledning till att här välja en högre gräns är att ett större underlag krävs för den kalibrering som görs för att kompensera för bortfall.